

РЕШЕНИЕ

№ 42

гр. Ихтиман, 15.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ИХТИМАН, ПЕТИ НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Димитър Г. Цончев

при участието на секретаря ЛИДИЯ Г. СИМЕОНОВА
като разгледа докладваното от Димитър Г. Цончев Административно наказателно дело № 20211840200492 по описа за 2021 година

Производството е по чл. 58д и сл. ЗАНН вр. чл. 189ж, ал. 5 ЗДвП.

Образувано е по жалба на С. ПЛ. В. против Електронен фиш за налагане на глоба за нарушение, установено от електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата № 1100034737, издаден от Агенция „Пътна инфраструктура“, с който за нарушение на чл. 139, ал. 5 и ал. 6 във вр. чл. 102, ал. 2 от ЗДвП на основание чл. 179, ал. 3 във вр. чл. 187а, ал. 3 вр. ал. 1 ЗДвП на жалбоподателя е наложено наказание глоба в размер на 300 лв.

В жалбата се претендира отмяна на електронния фиш при подробно изложени съображения, които са доразвити с в съдебно заседание.

Представителят на административнонаказващия орган (АНО) оспорва жалбата и моли за потвърждаване на електронния фиш.

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е подадена в срока по чл. 189ж, ал. 5 от ЗДвП, от процесуално легитимирано лице и срещу акт, подлежащ на съдебен контрол, поради което същата е процесуално допустима

Разгледана по същество е основателна. Въззивният съд споделя частично фактическите изводи, направени от АНО.

От фактическа страна:

Жалбоподателят С.В. е вписана като ползвател в свидетелството за регистрация на лек автомобил марка „Тойота“, модел „Корола“ с рег. №

СВ8918НМ. С договор за ползване от 01.04.2020 г. въззивникът С.В. предоставила на свид. Емил Димитров автомобила за периода от 01.04.2020 г. до 31.03.2021 г.

На 22.04.2020 г. в 07.29 часа, с устройство № 10012, представляващо елемент от електронната система за събиране на пътни такси, намиращо се на път А-1 (АМ „Тракия“) км. 43+448, е установено движение по път А-1 (АМ „Тракия“) км. 43+448 с пътно превозно средство – лек автомобил марка „Тойота“, модел „Корола“ с рег. № СВ8918НМ, с обща допустима максимална маса 1695 килограма, брой оси 2, за което ППС не е заплатена винетна такса по чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗП според категорията на пътното средство. По време на нарушението автомобилът бил управляван от свид. Емил Димитров.

Деянието е квалифицирано като нарушение на чл. 139, ал. 5 и ал. 6 във вр. чл. 102, ал. 2 от ЗДвП на основание чл. 179, ал. 3 във вр. чл. 187а, ал. 1 и ал. 3 ЗДвП и с обжалвания електронен фиш на жалбоподателя, в качеството на собственик, е наложено наказание имуществена санкция в размер на 300 лв.

Електронният фиш е връчен на жалбоподателя на 26.08.2021 г. В срока по чл. 187а, ал. 4 ЗДвП въззивникът С.В., депозирала Декларация с вх. № 94-00-14024/09.09.2021 г. в АИП с договор за ползване. Наказаната декларира, че в периода 01.04.2020 г. до 31.03.2021 г. лек автомобил марка „Тойота“, модел „Корола“ с рег. № СВ8918НМ е бил предоставен на лицето Емил Димитров Димитров.

Ден преди депозиране на декларацията – на 08.09.2021 г. наказаната подала и процесната въззивна жалба непосредствено пред РС – Ихтиман.

В периода на окомплектоване на преписата, преди същата да постъпи в РС – Ихтиман, с Решение за отказ за анулиране на електронен фиш № 1100034737/06.10.2021 г. АНО е отказал да анулира обжалвания Електронен фиш № 1100034737. Аргументиран е с неспазване на изискванията на чл. 187а, ал. 4 от ЗДвП поради непредставяне от собственика на кумулативно изискуемото СУМПС на нарушителя.

По доказателствата:

Възприетата фактическа обстановка се установява безпротиворечиво от събраните в хода на производството гласни доказателства – показанията на свидетеля Емил Димитров, писмени доказателства – доклад с приложени статични изображения (снимки), справка за собственост на МПС, декларация по чл. 187а, ал. 4 ЗДвП, Решение за отказ за анулиране на електронен фиш № 1100034737/06.10.2021 г.

Доказателствените източници са непротиворечиви, взаимно допълващи се и следва да бъдат кредитирани в цялост. От тях се установяват всички обстоятелства от предмета на доказване без наличие на противоречие.

Доказателствените искания в точки 1, 2, 3 и 4 от въззивната жалба са неоснователни, тъй като Електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата не представлява автоматизирано техническо средство, за нея не съществува изискване за метрологичен контрол, не е свързана с човешка намеса при употреба и автоматично

генерира статично изображения и доклади при установено нарушение.

От правна страна:

При така установеното от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:

Съгласно разпоредбата на чл. 63, ал. 1 вр. чл. 84 ЗАНН вр. чл. 314 НПК, в това производство районният съд следва да провери законността на обжалваното НП/електронен фиш, т. е. дали правилно е приложен както процесуалния, така и материалния закон, независимо от основанията, посочени от жалбоподателя.

Електронният фиш е издаден от компетентен орган и в рамките на неговите правомощия, съгласно ЗАНН и ЗДвП.

Същият отговаря на изискванията на чл. 189ж, ал. 1 от ЗДвП, установяваща вида на данните, които следва да бъдат вписани в него.

Нарушението, макар и несъвсем прецизно посочено, може да се извлече от съдържащите се в електронния фиш данни (фактическа и посочени правни норми). Прави впечатление, че липсва изрично посочване, че нарушителят в качеството на собственик не е заплатил винетна такса по чл. 10, ал. 1, т. 1 ЗП за съответния тип ППС, което предвид цитираните разпоредби – чл. 179, ал. 3 вр. чл. 187а, ал. 3 вр. ал. 1 от ЗДвП може да се направи извод, че е вмененото административно нарушение. За по-голяма прецизност административнонаказващият орган следва да посочва субекта на административнонаказателна отговорност, в какво качество е наказан (собственик, водач, законен представител), вида на незаплатената такса и конкретното изпълнително деяние, тъй като при определени категории МПС или в хипотези на различни собственик и ползвател на ППС, това е възможно да е решаващо за законосъобразността на обжалвания акт. Също следва да се изписват цифрово само относимите към административнонаказателната отговорност норми, тъй като посочването в ЕФ на разпоредбата на чл. 102, ал. 2 ЗДвП не спомага за яснотата на вмененото нарушение, а създава объркване, както основателно сочи защитата. Въпреки допуснатата непрецизност с посочване на чл. 102, ал. 2 ЗДвП, като част от състава на вмененото нарушение, основаниято за ангажиране на административнонаказателната отговорност на жалбоподателя е нарушение на чл. 139, ал. 5 и ал. 6 ЗДвП, което е наказуемо на основание чл. 187а, ал. 3 вр. ал. 2, т. 1 ал. 1 вр. чл. 179, ал. 3 ЗДвП. Отговорността на вписания ползвател на автомобила, в качеството на водач, е основана на презумпцията, установена в чл. 187а, ал. 1 ЗДвП. Нарушението е описано достатъчно ясно, като косвена подкрепа този извод намира и в съдебната практика, която константо, при идентично съдържание на електронен фиш и сходни нарушения на ЗДвП, не установява наличие на съществено процесуално нарушение досежно съдържанието на обжалвания акт и изследва правилното приложение на материалния закон (вж. в този смисъл Решение № 1289/10.12.2021 г. по КНАХД № 1033/2021 г. на АССО, Решение № 1288/10.12.2021 г. по КНАХД № 967/2021 г. на АССО, Решение № 1096/28.10.2021 г. по КНАХД № 581/2021 г. на АССО).

Препис от електронния фиш е връчен на наказания, с което е изпълнена процедурата по чл. 189ж от ЗДвП. От изложеното следва извод, че при издаването на ЕФ не са допуснати съществени процесуални нарушения.

Материалният закон е приложен неправилно.

С измененията на Закона за движението по пътищата и Закона за пътищата /ДВ, бр. 105/2018 г./ е предвиден нов начин на заплащане на такси за преминаване по платената пътна мрежа, при която се въвежда смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства - винетни такси и такси на база време и на база изминато разстояние. Това изменение въвежда съответно и различни санкционни последици за нарушенията, свързани с неплащане на дължимите такси.

В чл. 10, ал. 1, т. 1 от Закона за пътищата е предвидено, че за движение на пътни превозни средства с обща технически допустима максимална маса до или равна на 3,5 тона се дължи заплащането на винетна такса.

Съгласно чл. 139, ал. 5 ЗДвП движението на пътни превозни средства по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, се извършва след изпълнение на съответните задължения, свързани с установяване размера и заплащане на пътните такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата, а в чл. 139, ал. 6 от ЗДП е въведено изричното задължение за водача на пътно превозно средство преди движение по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, да заплати таксата по чл. 10, ал. 1, т. 1 от Закона за пътищата в случаите, когато такава е дължима според категорията на пътното превозно средство.

Задължението за заплащане на такса по чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗП е скрепено с административнонаказателна отговорност за водача допуснал нарушение, предвидена в чл. 179, ал. 3 от ЗДвП. В чл. 187а, ал. 1 от ЗДвП е въведена оборима презумция, че при установяване на нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3б в отсъствие на нарушителя се счита, че пътното превозно средство е управлявано от собственика му, а в случаите, в които в свидетелството за регистрация на пътното превозно средство е вписан ползвател – от ползвателя, освен ако бъде установено, че пътното превозно средство е управлявано от трето лице.

Съгласно чл. 10а, ал. 3 от ЗП винетната такса се заплаща от собственика или ползвателя на пътното превозно средство след деклариране на регистрационния му номер, категорията на пътното превозно средство и периода на валидност и важи само за пътното превозно средство, чийто регистрационен номер правилно е бил деклариран от собственика или ползвателя му. Като продължение на тази нормативна уредба в чл. 5, ал. 2 и ал. 3 от Наредба за условията, реда и правилата за изграждане и функциониране на смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства на база време и на база изминато разстояние (Наредбата) е предвидено, че при заплащане на винетната такса собственикът или ползвателят декларира регистрационния номер на пътното превозно средство, категорията му и периода на валидност на винетната такса съгласно периодите, посочени в чл. 4, ал. 2, като същата важи само за пътното превозно средство, чийто регистрационен номер правилно е бил деклариран от съответното лице. Отговорността при неправилно декларирани данни относно регистрационния номер на пътното превозно средство, категорията му или периода на валидност на винетната такса е съответно на собственика или на ползвателя, като в случай на неправилно декларирани данни се счита, че за

пътното превозно средство не е заплатена дължимата винетна такса.

По настоящото дело не е спорно, че На 22.04.2020 г. в 07.29 часа, с устройство № 10012, представляващо елемент от електронната система за събиране на пътни такси, намиращо се на път А-1 (АМ „Тракия“) км. 43+448, е установено движение по път А-1 (АМ „Тракия“) км. 43+448 с пътно превозно средство – лек автомобил марка „Тойота“, модел „Корола“ с рег. № СВ8918НМ, с обща допустима максимална маса 1695 килограма, брой оси 2, за което ППС не е заплатена винетна такса по чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗП според категорията на пътното средство. По време на нарушението автомобилът бил управляван от свид. Емил Димитров., както и че като ползвател на МПС е в талона за регистрация е вписана жалбоподателката.

Спорният момент е жалбоподателят ли е надлежният субект на административнонаказателна отговорност и правилно ли АНО е отказал да анулира издадения електронен фиш, след като наказанието не е представил СУМПС на нарушителя при подаване на декларацията 187а, ал. 4 ЗДвП. Цитираната разпоредба е способ за оборване от собственика, респективно ползвателят на установената в чл. 187а, ал. 1 ЗДвП презумпция, че той е допуснал съответното нарушение, като процесуалният ред за това е посредством представяне на декларация с данни за лицето, което е извършило нарушението и копие от свидетелството му за управление на МПС. Нормата представлява продължение на принципа в чл. 24, ал. 1 ЗАНН, че административнонаказателната отговорност е лична.

В случая подадената от жалбоподателя декларация съдържа данни за извършителя – три имена, ЕГН, адрес, изрична декларация, че автомобилът е предоставен на посоченото лице, приложен е и двустранно подписан договор за ползване от двете страни в подкрепа на декларацията. Т.е. има достатъчно данни за лицето, което е извършило нарушението по смисъла на чл. 189а, ал. 4 ЗДвП. Според настоящия състав непредставянето на копие от СУМПС не е пречка за прилагане на разпоредбата на чл. 189а, ал. 4 ЗДвП. В конкретния случай, макар наказанието да не е представил СУМПС е декларира е всичките индивидуализиращи данни на извършилия нарушението. Декларацията е предвидена в закон – чл. 189а, ал. 4 ЗДвП, което означава, че декларирането е под страх от наказателна отговорност по чл. 313, ал. 1 НК. Именно предвидената наказателна отговорност следва да се счита за процесуална гаранция, която обезпечава риска собствениците да посочват произволно лице, като нарушител, за да осуетят административнонаказателно преследване спрямо тях самите. Според настоящия състав независимо, че жалбоподателят не е изпълнил стриктно процедурата по чл. 189а, ал. 4 ЗДвП, наказващият орган е следвало да анулира издадения електронен фиш, доколкото неизпълнението на задължението за предоставяне на свидетелство за управление на МПС се дължи на обективни причини. Още повече, че е с оглед разпоредбата на чл. 25г от Закона за защита на личните данни администратор на лични данни може да копира СУМПС само ако това е предвидено със закон, а ЗДвП не предвижда право на собственика да копира СУМПС на лицето, на което е предоставил управление на автомобила. С оглед на това е спорно има ли право собственикът/ползвателят при предоставяне на МПС на друго лице да изготви копие от СУМПС на същото и респективно да обезпечи предварително защитата си в случаите, когато това

лице извърши нарушение с моторното превозно средство и впоследствие откаже да представи копие от свидетелството, няма връзка с него, почине и прочие причини от обективен характер. Доколкото водещ принцип в административното правораздаване е, че административнонаказателната отговорност е лична, т.е. цели се да се накаже нарушителят, за да се превъзпита и това да има превантивен ефект спрямо останалите членове на обществото, а не да се наложи наказание на лице, което няма качеството на нарушител с единствено фискална цел и полза от подобна санкция, то в случаи като настоящия, когато нарушителят има причина от обективен характер, непредставянето на СУМПС не следва да бъде пречка за приложение на чл. 189а, ал. 4 ЗДвП и анулиране на ЕФ (вж. в подобен смисъл част от съдебната практика Решение № 113 от 14.07.2020 г. на АдмС - Видин по к. а. н. д. № 97/2020 г.). Аргументи в подкрепа на изложената теза може да се черпят и от разпоредбата на чл. 187а, ал. 1, in fine ЗДвП, въвеждаща процесуална гаранция за приоритетно наказване на действителния нарушител. Още повече, че на настоящия състав в служебно известно, че има случаи, в които АНО ангажира административнонаказателната отговорност на лица, които нямат качеството на собственик на автомобила, с който е извършено нарушение на чл. 179, ал. 3 ЗДвП само въз основа на извънпроцесуално изявление на лицето спрямо за проверка пред служител на АПИ, в което посочва, че на датата, на която е заснето нарушението, е управлявало автомобила (вж. например НАХД № 672/2021 г. по описа на РС – Ихтиман). Т.е. процедурата по чл. 189а, ал. 4 ЗДвП не се провежда, а се наказва лице, което няма качеството на собственик или ползвател, вписан в свидетелството за регистрация. При това положение остава неясно на какъв принцип в едни случаи без наличие на документи по чл. 189а, ал. 4 ЗДвП се санкционират фактически ползватели на МПС, за които има данни, че са извършили нарушение, а в други при представена декларация под страх от наказателна отговорност, лицата, за които се твърди, че са извършили нарушението не се наказват, а се наказва собственика. Вероятно обяснението е в сравнително скорошните изменения в законодателната уредба и непълното синхронизиране на действията на отделните служители на АПИ. Така или иначе по мнение на настоящия състав водещ следва да бъде принципът, установен в чл. 24, ал. 1 ЗАНН, че административнонаказателната отговорност е лична и при наличие на данни да се наказва действителният нарушител, аргументи за това могат да се черпят и от общата разпоредба на чл. 188, ал. 1, изр. 2 ЗАНН. Като в случаите на непредставяне на даден документ, несъответствие в съдържанието му, няма никаква пречка АНО да даде указание на собственика да отстрани нередовността и едва тогава да прецени има ли основание за анулиране на електронния фиш. В случая това не е направено, като е постановен отказ, макар процесуалното развитие на делото, при което свид. Емил Димитров се явява в режим на довеждане и признава, че е извършил нарушението, да сочи, че при даване на съответното указание, жалбоподателката е можела да изпълни изискването на предоставяне на СУМПС на нарушителя, като по този начин се постигне целта на закон и се санкционира именно последният.

Поради изложеното обжалваният електронен фиш следва да отменен на основание чл. 63, ал. 3, т. 1 вр. чл. ал. 2, т. 1 вр. чл. 58д, т. 4 от ЗАНН, тъй като

е допуснато неправилно приложение на материалния закон – наказано е лице, което няма качеството нарушител.

За пълнота трябва да се посочи, че с оглед установеното по делото няма никаква пречка след приключването му да бъде ангажирана АНО на действителния нарушител.

По разноските:

С оглед изхода на делото и разпоредбата на чл. 63д, ал. 1 ЗАНН искането на процесуалния представител на въззивника е основателно и полза на същия следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение в размер на 400 лв. Възражението по чл. 63д, ал. 2 ЗАНН, отправено процесуалния представител на АНО, е неоснователно. Съгласно чл. 18, ал. 2 вр. чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения минималното възнаграждение в производството е 300 лв. В случая договореното не надвишава с много този размер, като следва да се отчете, че макар да не разкрива висока правна сложност, от фактическа страна е налице такава, доколкото адвокатската кантора на процесуалния представител на жалбоподателката е с адрес в гр. Пловдив. Това предполага разноски за пътуване от гр. Пловдив до гр. Ихтиман за осъществяване на процесуално представителство и е нормално размерът на възнаграждението да надвишава минимално установения в наредбата.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 63, ал. 3, т. 1 вр. чл. ал. 2, т. 1 вр. чл. 58д, т. 4 от ЗАНН,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Електронен фиш за налагане на глоба за нарушение, установено от електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата № 1100034737, издаден от Агенция „Пътна инфраструктура“.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба по реда на АПК пред Административен съд–София област **в 14-дневен срок** от получаване на съобщението, че е изготвено.

Съдия при Районен съд – Ихтиман: _____